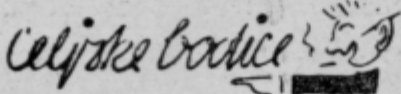

Umetna obrt je iskana po vsem svetu

To šestnajstletno dekle iz Birminghama drži v rokah tri prazne medeninaste krožnike in se smehlja svojemu uspehu. Dekle je umetniška slikarka, ki je že nešteto sličnih predmetov ročno naslikala, največ pa dekorativnih krožnikov.

Ti medeninasti krožniki služijo največ v dekorativne svrhe, kot okrasni v stanovanjih in v dvorinah.

DVAJSET PROCENTOV

Se bolezen zdaj je draga, moj prijatelj je dejal, s čela mu je tekla sraga, komaj je na nogah stal.

To je tista gripa strašna, ki me ujela je v precep in tako je samopašna, da celo mi sega v žep.

Dvajset mi procentov plače jemlje, trga kakor nič, pa ne morem nič drugače, ker bolezen res je huda.

Delal sem na novi cesti, ko je bil deževen čas, in pričela sta me tresti zdaj vročina, zdaj spet mraz.

Ti pa, birokrat, v pisarni topli si tačas sedel in pod streho v službi varni dvajset mi procentov štel.

Zdaj pa kislo vodo pijem, srkam brez limone čaj, da iz žepa gripo zbijem in procentom spet bo kraj.

MALIGANI

Kam si dala maligane, Micika navihana? Kaj srca ti nič ne gane, ko me vidiš žejnega?

Vem, bili so maligani, dokler jih je krila klet, zdaj pa jasno je na dlani, da je goljufiv ta svet.

Vince si na mizo dala, ni pa maliganov treh! Zalostna je taka šala in ob njej me mine smeh.

Micika, točajka mlada, maligane ti imaš! Vidim, da me nimaš rada, kruto z mano se igraš.

Z vodo mešaš žganje, vino, varoš pivo, vlečeš svet, rediš naših dni vsebino, lomiš naših src polet.

Ko si boš moža izbrala, tudi ga boš varala, maligane mu jemala in za druge marala?

K Tončki pojdem, ki mešave ne pozna in ne prevar, pa ji niti mrtve glave Celjskih grofov niso mar!

Podoba na levi vsem znani je mož, oster bodičar, pisatelj Fran Roš.

Zaradi tehničnih ovir »Celjski grofje« tokrat niso izšli

KONJICANI SE PRIPRAVLJAJO ZA PROSLAVO 1. MAJA

Za letošnji prvi maj pripravljajo v Slov. Konjicah na večer pred praznikom slavnostjo akademijo, na sam praznik pa izlet v znano partizansko vas pod Konjiško goro, to je v Spitališ. To bo istočasno prijeten izlet v naravo, hkrati pa bo to skupno praznovanje tega praznika delavcev s kmeti. Društvi »Partizan« in »Svoboda« bosta v Spitališu podali tudi nekaj točk iz njihovega dela, za razvedrilo pa bo poskrbela konjiška godba.

V sosednjih Zrečah pa bodo na večer pred praznikom igrali »Hlapca Jernej«, drugi dan pa bo slavnostna povorka, nato govor o pomenu praznika in nogometna tekma »debeli in suhi«. V obeh krajih so že postavili posebne odbore, ki bodo vodili vsa dela.

IGRALCI GOMILSKEGA PARTIZANA SO GOSTOVALI V GORENJU

V Zadrudnem domu v Gorenju so pred kratkim igralci društva Partizan iz Gomilke gostovali z zgodovinsko igro »Kosoman«. Igra je nad vse dobro uspela, zato se Gorenjčani prireditelji in igralcem lepo zahvaljujejo in si njihovi kvalitetni prireditvi želijo še več. Iskreno jim kljujejo: »Na skorajšnje svidenje!«

SPOMLADANSKI CROSS V ZALCU

Telovadno društvo je priredilo v nedeljo, 10. aprila društveni spomladanski cross pionirjev, pionirk in mladincev. Sodelovalo je lepo število tekmovalcev, kateri so dosegli dobre rezultate. Zanimanje za cross je bilo precejšnje, saj se je zbralo na startu veliko število gledalcev.

Po izvedbi crossa so bila razdeljena praktična darila in diplome.

VSI BI BILI TEGA VESELI

K ČLANKU »KAKO PROFESORJI ŠMARSKÉ GIMNAZIJE NUDIJO POMOČ DIJAKOM INTERNATA«

Popolnoma se strinjam s prvim odstavkom omenjenega članka, ko je napisal pisec, da naša ljudska oblast s posebno pozornostjo spremlja vzgojo otrok, ki so v narodnoosvobodilni vojni izgubili starše. (Avtor pa je zgrešil, ko obravnava konkreten primer našega dijaškega doma.) Ti otroci živijo v internatih, ki so v okviru naših gospodarskih možnosti na splošno lepo urejeni. Nekateri pa imajo razne pomanjkljivosti, med njimi tudi dijaški dom v Smarju, ki za sedaj ne zasluzi takega hvalospeva. Trudimo se, da bi bil dom v pogledu čistote in lepe notranje ureditve res neoporečen, a smo še daleč od tega. Naj navedem samo nekaj primerov: Otroci imajo v posteljah deske namesto žičnih vložkov. Za slamarice uporabljamo male pošne vreče, napolnjene z ličkovino. Na vsaki postelji so tri. Zamislite si stanje v sobi, kjer spi 20 otrok, zjutraj pri postavljanju. Preden je prerahljanih 60 vreč ličkovine, se dviga po sobi oster prah, ki ga otroci vdihujejo ves čas pospravljanja spalnice. Kako so pošne vreče prišle v dom in kdo jih je tako »konistno« uporabil, nam ni znano. Važno je to, da se Tajništvo sveta za prosveto in kulturo in drugi okrajni forumi v Celju zelo zavzemajo, da bi to stanje popravili, čeprav je letos mnogo težje za denarna sredstva, kot je bilo lani. V kuhinji je dotrajal pod in štedilnik. V jedilnici je potrebno obnoviti stara, trhla okna, vrata itd. Sanitarna inspekcija je pri pregledu 1. marca 1955 ugotovila, šest točk raznih pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti, da bo dom ustrezal higienskimi zahtevam.

Največ pozornosti posvečamo lepi notranji ureditvi in čistoti. Na to otroci sami pazijo. Smatrajo ga tudi za njihov »pravi dom«. V tem domu pa še mar-

sikaj pogrešajo, predvsem posamične napredne družinske vzgoje, ki jim je ne more nadomestiti še tako dobro organizirana kolektivna vzgoja v domu.

V šmarskem dijaškem domu živi 36 otrok, ki so večinoma brez staršev. Njihov vodja je upravnik sam. Dom nima nobenega drugega vzgojitelja. Res, da imajo od 24. XII. 1954 dalje profesorji nižje gimnazije v Smarju nadzor pri učenju otrok od 15. do 18. ure. Prihajajo zelo točno. Na to so tudi pogodbeno vezani in Svet za prosveto in kulturo jim plačuje vsako uro pri nadzoru po 100 din. Ne vem na kakšno inspekcijo dolžnost misli pisec omenjenega članka, ki naj bi jo tu vršili profesorji. Po mojem mnenju tu ne more biti drugo kot vzgoja, vodenje posameznika in pomoč pri učenju ter izvrševanju domačih nalog zlasti slabšim gojencem. Skupno imamo tudi sestanke, na katerih se pomenimo o pomanjkljivostih in jih odpravljamo.

»Razumljivo je, da ... dijaki v šoli dobro napredujejo«, je končal pisec članek. Vsi: otroci, vzgojitelji in naša prosvetna oblast bi bili tega nadvse veseli. Če nihče ne bi poznal podatkov, kakor jih ne pozna pisec prejšnjega članka, bi bilo vse v redu. 52 % pozitivnih gojencev v prvem polletju za nas vzgojitelje in za učence ni in ne sme biti zadovoljiv uspeh. Najmanj je to opravičljivo v obveznem šolstvu, kjer bi morali normalni otroci napredovati. Krivdo moramo iskati zlasti pri sebi, subjektivno.

Prepričani smo, da bo ob koncu šolskega leta uspeh boljši in se bo poplačal trud naših vzgojiteljev. V nasprotjem primeru bi bilo zapravljeno dvojice: čas in finančna sredstva, ki jih daje v te namene Svet za prosveto in kulturo in Zveza borcev v Celju.

Govorne motnje otrok - jecanje

Mnogo je otrok, ki so obremenjeni z eno ali več govornimi motnjami. Najbolj pogosta in najtežja govorna motnja je jecanje. Pri večini otrok se ta hiba pojavi že v prvih letih življenja, ko otrok ves govor že razume, ne more pa zaradi nespretnosti govoril vsega natenkrat povedati in se mu zatakne. V poznejši dobi pa se pojavi jecanje pri otrocih po udarcu na glavo, po padcu, po prestrašitvi, pri boleznih z visoko vročino.

S takim otrokom je treba prav lepo postopati, mu vzbujaati samozavest in dajati poguma za izražanje. Če takega otroka zaupamo oddelku za odpravo govornih motenj (ki tudi že v Celju obstoja — Razlagova ul. 4), moramo stalno sodelovati in ne smemo biti nestrpni, kajti zdravljenje take motnje traja včasih zelo dolgo in mora logoped ves govor jecača počasi, dosledno in z največjo obzirnostjo graditi. Pri tem pa moramo vsi sodelovati, posebno pa dom in šola, ker sicer je vsako prizadevanje logopeda brezuspešno. Ker večkrat — hote ali nehoti — najbližja okolica sproti podira to, kar logoped gradi s tako požrtvovalnostjo, nam je oddelek za odpravljanje govornih motenj v Celju poslal nekaj dobrohotnih navodil, ki se naj jih pri jecačih predvsem poslužujeta dom in šola.

Za govor moramo dati jecaču vedno dovolj časa. Ne recite mu nikdar, naj to, česar ne more takoj povedati napiše, ker boste s tem le povečali njegovo pretirano pozornost do govora in povečali njegov občutek manjvrednosti. Slabo izgovorjenih besed ne sme nikdar

na vašo zahtevo ponavljati. Govorite vsi okoli njega umerjeno, počasi in razločno. Pripovedujte otroku kratke povesti, opisujte na kratko dnevne dogodke, učite ga kratkih pesmic deklariranih in peti. Pri deklaraciji in petju jecač ne jeca, dajte mu prilike, da se v teh oblikah izraža in uveljavlja. Njegov govor je treba približati tem dvem oblikam. In čuvajte jecača pred nenadnimi doživetji, bodisi veselimi ali žalostnimi.

Pri nas smo, žal, še vedno tako ne-kulturni, da dovoljujemo spise, predstave, posebno pa radio-slušne igre, v katerih nastopajo jecači v zabavo zdravim in lepo govorečim. Skrajni čas je, da opozorimo na to nehumano postopanje vse avtorje in vodstva kulturnih ustanov, ki imajo vpliv na izbiro programov. Stran s takimi spisi, igrami in predstavami! Ali so avtorji takih del kdaj pomislili, koliko gorja so s takim nastopom povzročili tisočim jecačem in koliko so poslali delo za njih ozdravljenje. Tudi taki ljudje bi se morali poglobiti v bistvo človeka-jecača in se zavedati, da ga moramo prav vsi in povsod zdraviti s prijateljskim odnosom do njega. Jecaču moramo prav tako pomagati, kot kakemu drugemu bolniku. V podkrepitve nesocialnega razumevanja do takega »bolnika«, naj služi tale primer: Nek tovarniški delavec, oče dveh otrok, trezen, marljiv in pošten je obremenjen s to motnjo. Njegova okolica tega ne upošteva, temveč še povečava njegovo bol z neprimernimi in za človeka nedostojnimi posegi. Ob vstopu v tovarno ne more povedati svoje številke, zato mora čakati do konca, da se vsi zvrstijo. Kljujejo ga nameroma k telefonu, ker ne more ničesar iztisniti iz sebe. Namenoma ga tudi pošiljajo v drug oddelek z ustinimi naročili. Ko pride tja, ne more ničesar povedati, ko se vrne, pa tudi ne pojasniti svoj opravek. Prve in druge to na moč zabava in se glasno smejejo. (Tako postopanje je vse graje vredno in škoda le, da nam logoped ni izdal naziva te tovarne in takih »tovarišev«.)

Od 1. marca 1955 je oddelek za odpravo govornih motenj v Celju raziskal, da je vseh otrok z govornimi hibami samo v Celju — celjskih gimnazijah in osnovnih šolah 137, od tega 95 dečkov in 42 deklic. Med njimi je največ jecačev. Od teh je oddelek obravnaval 109 primerov. 57 otrok je bilo že odpuščeni s presenetljivimi uspehi ozdravljenja, ostali pa še prihajajo k vaju. Prihajajo pa še vedno novi. Oddelek se je povezal tudi z Domom Vere Sandrove na Polzeli, kjer je logoped tov. Supančič preiskal otroke in predaval tamkajšnjemu osebju. Prav tako se je povezal tudi s Trbovljem, kjer je dal učiteljsv strokovna navodila.

S tem je zajet le en del take mladine. Veliko pa je še onih, ki jih oddelek zaradi preoblike dela do danes še ni mogel registrirati. Roditelji pa bi se morali sami bolj zanimati za to vzgojevalnico, sami prijavljati primere in se z večjim zaupanjem posluževati človekoljubne posredovalnice.

Društvo prijateljev mladine, v katerem sklopu dela celjski logopedski oddelek, kaže za to delo ogromno razumevanje in daje vsdo pomoč. Pomagajmo mu vsi, da iz teh občutljivih nesrečnikov ustvarimo zadovoljne ljudi.

Kaj pravite?

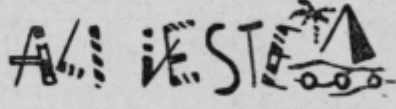
Dnevno se vozim z vlakom v službo. Pri tem vožarjenju sem imel nešteto krat priložnost opazovati naš polniški promet in ves železniški mehanizem. Moram reči, da mi pomeni vsaka vožnja z vlakom ob prevetliki natrpanosti vagonov s polniki in premajhnem številu vozov pravi heroizem. Čas bi bil, da železniška direkcija vsaj ob sobotah, če že ne v ostalih dnevih tedna, poveča svoje garniture in s tem oskrbi delovnemu človeku kulturni prevoz. Če pa to sploh ni mogoče, potem naj vsaj s sedeži oziroma prostorji v vagonu malo bolj racionalno razpolaga. Gre namreč za prosluli oddelek »mater z otroki«, ki je v pravi zasmeh in vir dovlopov polnikov, ki se gnetejo pred njegovim vhomod, medtem ko omenjeni oddelek željno pričakuje mater z otroki, ki jih od nikoder ni. Skratka, na hodniku so ljudje stisnjeni v eno samo gmofo, oddelek za matere z otroki pa prazno zeva in pričakuje ljudi. Ali je potrebno še kaj več pojasnjevati? Ali je takšen življenjski predpis logičen? In, ali je pravično to, da po vsem tem masiranju na hodniku vstopi nekulturnež v ta posvečen prostor in plača zavoljo tega kazen? In, ali je prav to, da nekdo, ki si je kupil vozovnico II. razreda, da bi se izognil masaji v III. razredu, išče v II. razredu sedež in — ker ga ne najde —, vslopi v oddelek za matere in otroke, ki je prazen, in zaradi tega plača kazen? Prepoloval sem mnogo evropskih držav, vendar nikjer nisem našel na oddelke za matere in otroke. Če sam obstoj takega

oddelka izpričuje skrajno nizko stopnjo kulture kakega naroda, ki ne pozna — sklepač po vsem tem — najosnovnejših pojmov bontona, da o kakšni splošni kulturi sploh ne govorim. Ti oddelki so slabo spričevalo naše kulturnosti. Saj sem bil priča ta teden, kako je sprevednik jutranjega vlaka na relaciji Ljubljana—Maribor čisto po predpisih pregnal iz oddelka za matere z otroki nekega polnika in polnico. Polnik se je docela upravičeno zgražal nad birokratsko pravilnim postopkom sprevednika, češ da nima nikjer prostora, da bi sedel, kupil pa si je vozovnico za II. razred prav zato, da mu ne bo treba stati v III. razredu. Toda sprevednik mu je dokazoval, da lahko sedi v sosednjem kupeju, kjer sta dva gospoda mirno ležala povprek sedežev.

Polnik je moral plačati 200 din kazni zaradi komodnosti onih dveh gospodov, ki sta ležala v kupeju in pa zaradi praznega kupeja za matere z otroki.

Predlagam, da se ukine oddelek za matere z otroki in izda predpis železniške direkcije, ki naj zahteva kazen za tistega nekulturnega polnika, ki ne bi dal prostora materi z otroki na intervencijo sprevednika. Mislim, da bo s tem tudi olajšano delo železnice same, saj bodo prostori popolnoma izkoriščeni in kupeji ne bodo zaman čakali svojih mater z otroki. Ali pa naj bo ta oddelek, če ne gre drugače, dosloven tudi drugim, če je prostora v njem.

Podoba na levi vsem znani je mož, oster bodičar, pisatelj Fran Roš.

1. ... s čim bi lahko razkuževali javne lokale, kinodvorane, zborovalnice itd.?
2. ... da so srčne bolezni baje poklicno obolenje zdravnikov?
3. ... da žvečenje žvečilnega gumija zavira zobno gnilobo?
4. Ponekod so začeli vse vrste javnih lokalov, kjer se zbira veliko število ljudi in je zaradi tega ozračje vse prej ko zdravo, razkuževati z ultravijoličnimi žarki. Te izžarevajo posebne, v ta namen zgrajene svetilke.
5. Pri preiskavi 200 zdravnikov starih 40 do 81 let, ki so jo izvršili v Ameriki, so ugotovili, da 47 % teh zdravnikov boluje na srcu, od katerih pa 90 % boleha za okvarami tistih žil, ki preskrbujejo srce s krvjo. Menijo, da je tolikšnemu odstotku srčnih bolezni vzrok duševna napetost pri izvrševanju službe in pa premalo počitka.
6. Z naravnim čiščenjem in z obiljnim snajenjem zob ne prečistimo dovolj, zlasti ne tam, kjer med njimi zastajajo drobci hrane. Z žvečilnim gumijem pa v 15 minutah, prav gotovo pa v 25 minutah popolnoma očistimo zobe in dlesna. Žvečenje namreč pospešuje delovanje žlez slinavk, povečana množina sline pa večjo koristno kemično reakcijo v ustih.

NI SODOBNEGA TURIZMA — IN SOLIDNEGA GOSTINSTVA — BREZ SADNIH SOKOV

»CELEIA-SAD«

Povsod v svetu so sadni sokovi kot pijača prve vrste. Gostinstvo brez sadnih sokov kaže na primitivnost in zastarelost — Zato takoj nabavite JABOLČNISOK, BOROVNIČEV BISER ALI GROZDNISOK

TOVARNE
Celeia-Sad
CELJE

NE ODLAŠAJTE!